

Gyzyl alma / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Gyzyl alma / hekaýa GYZYL ALMA

Güýz kuýaşy şöhle saçýardы. Şerip baba eda bilen hasasyna daýyanyp, ýoluň çetindäki oturgyja göwresini goýdam welin, onuň arkasyndan kimdir biri geçip gitdi. Baba gaňrylyp, ýolagça – ilerdäki baga howlukmaç barýan gyzjagaza änetdi.

– Boş haňlap ýatan bag ahyry... Ondan näme gözleýärkä? – diýip, içinden pikir öwürdi.

Babanyň bilesigelijiliği üstün çykdy. Ol gyzjagaz bilen sözleşmek isläp, baga tarap yöneldi.

Gyzjagaz edil batbörek uçurýan deý, nazaryny asmandan aýranokdy. Yöne batbörekçi ýaly şatlananokdy. Şerip baba onuň çynlakaý keşbinden bir aladasynyň bardygyny syzdy. Oňa ýakynlaşdy.

– Näme gözleýärsiň, köşe jigim?

Gyzjagaz gaşlaryny cytyp düşündirdi:

– Alma bar eken. Honha, depede... Uly adamyň eli ýetäýjek ekeni. Şerip baba bolsa: «Täsin gyzjagaz ekeni. Häzirki balalar şeýle hikmetli. A biz? Murtumyz tabaýanca ululardan çekinip ýörerdik» diýip, içini hümletdi-de, gyzjagaza ýüzlendi:

– Hany alma? Nirede?

«Uly adam» elini kölegeledip, agajyň cœur depesinden alma gözledi. Emma hernäçe jan etse-de, sary-gyzgylt reňkdäki ýapraklardan başga närsä gözü ilmedi.

– Hol depesine garaň. Ujy gaňrylan şaha...

Baba gyzjagazyň aýdan ýerine seretdi. Hakykatdan-da, täk alma misli özünü güjeňleyän ýaly, şahadan asyl-asyl bolup durdy. Yöne oňa «uly adamyň» el-ä däl, hasasyny uzatsa hem ýetip bilmejegi anykdy. Öňküsi ýaly bilinde kuwwaty, bileginde güýji bolsady, agaclaryň üstünde tats edip, ýapraklarynda saz

çalardy! Eh, garrylyk...

Baba uzynrak taýak gözläp, töweregine göz aýlady. Nazary gyzjagazyň monjuk deý gap-gara gözleri bilen kaklyşyp, bütin süňňune jümsüldi aralaşdy. Ol gara gözlerden umyt uçgunlary syçraýardy. Şerip baba haýal ädimläp, çeträge sowuldy. Soňradan edil çilik oýnaýan çagalar ýaly elindäki hasasyny başyndan aýlap, gyzyl alma tarap zyňdy. Degmedi. Ýene zyňdy. Ýene degmedi. Ýene...

Gyzjagaz bolsa babanyň hereketlerine kikir-kikir gülýärdi. Ynha-da, ahyrsoň alma ýere gaçdy. Gyzjagaz taýçanak deýin böküp bardy-da, almany eline aldy. Kynlyk bilen ýeten «awyny» sypalady. Babanyň nazary bolsa, henizem ýokardady. Agajyň cœur başında onuň hasasy ilteşip galypdy. Agaç, göýä, baba bilen alyş-çalyş eden ýalydy: alma ýere gaçdy, ony gaçyran hasa ýokarda galdy.

Gyzjagaz uludan demini alyp, baba naýynjar bakdy.

– Baba jan, indi näme ederis?

– Zyýany ýok, köşe jigim! – Şerip baba hasasyndan gözünü aýyrman durşuna dillendi. – Hasa tapdyrmaýan zat däl...

Ol ellerini arkasynda gowşuryp, biraz özünü dürsedi, ýuwaşlyk bilenem hälki oturgyja tarap ýoneldi. Gyzjagaz babanyň yzyna düşüp barşyna, onuň donunyň ýeňinden çekdi.

– Maňa söyenäýiň, baba jan!

Şerip baba ýylgyrdy.

– Minnetdar, köşe jigim! Babaň bilinde entegem kuwwat bar!..

Ýusup LATIF,

özbek ýazyjysy.

Özbek dilinden terjime eden Atamyrat ÝAZWELIÝEW. Hekaýalar